

forekommer det mig — navnlig naar man ser hen til de store Ulemper, der kunne paaføres vedkommende Stat — en alt for ringe Grad af Straf, et alt for ringe Magtmiddel at give Staten i Hænde til at forhindre disse Handlinger, som kunne blive den saa overordentlig skadelige. Dernæst er jo ogsaa vor Lovgivning meget ufuldkommen med Hensyn til et andet Punkt, nemlig med Hensyn til det at tage Tjeneste i de krigsførende Magters Hære eller Mariner. Der have vi ganske vist nok i Straffeloven en Bestemmelse, der rammer den, der hverver, ogsaa i saadanne Tilfælde, hvor Danmark lever i Fred, men den, der lader sig hverve, kan efter vor Straffelovs § 76 ikke straffes undtagen i Krigstid, hvilket efter Straffelovens Mening vil sige: naar Danmark er i Krig. Han kan altsaa ikke straffes, naar Danmark ikke er i Krig, uagtet det dog maa betragtes som en af de mest uomtvistelige Ting, at det ikke kan tillades de neutrale Staters Undersaatter at tage Tjeneste i krigsførende Magters Hære.

De Bestemmelser, som dette Lovforslag omhandler, ere altsaa, som jeg bemærkede før, i det væsentlige de samme, som omhandles i den engelske Lov, og det er naturligvis affattet kun med det for Øje at tilfredsstille de Fordringer, der folkeretlig kunne stilles til et Land. Der er jo ingen, der har Lyst til at gaa videre i Henseende til at genere sine egne Undersaatter, end man er nødt til, men paa den anden Side, saa vidt som man er nødt til at gaa, vil det ogsaa være tilraadeligt at gaa. Jeg tror derfor, at det er en Forholdsregel fra Regeringens Side, som fuldstændig maa billiges, og med Hensyn til hvilken det jo vistnok endogsaa maa siges, at der var slet ikke andet at gøre, at det var en ligefrem Nødyendighed, især naar Hensyn tages til, at vel ikke Danmark selv, men i ethvert Tilfælde en Del af Danmark, nemlig de vestindiske Kolonier, laa saa nær ved Krigens Skueplads, at der nok der kunde blive Spørgsmaal om forskellige af de Ting, som her ere omtalte.

Jeg kan derfor paa det bedste anbefale Tinget at fremme det foreliggende Lovforslag, og jeg vil tilføje, at jeg ser egentlig ikke, at det hører til de Ting, der kan være Spørgsmaal om at ændre meget ved, da det jo ikke ligger inden for vor egen Magtfuldkommenhed at bestemme, hvor vidt vi ville gaa eller ikke gaa paa dette Omraade. Det er Grundsatninger, som komme til os med en Magt, som vi ere nødt til at respektere, og som vi ville

befinde os meget daarligt ved ikke at respektere.

Oct. Hansen: Jeg er ganske enig med den foregaaende ærede Taler i, at vi maa have Bestemmelser angaaende danske Undersaatters Forhold i Tilfælde af Krig, hvor Danmark er neutralt, og jeg tror heller ikke, at det foreliggende Lovforslag i den Henseende gaar videre, end hvad der maa siges at være accepteret af alle europæiske og amerikanske Stater. Der er blot et Tvivlsmaal, som jeg gerne vilde rejse, og som jeg kunde ønske, at den højtærede Justitsminister og maaske ogsaa det ærede 1ste Medlem fra 1ste Kreds (Nellemann) vilde udtale sig om, da det dog vistnok kan give Anledning til en hel Del Vanskeligheder. Det er Spørgsmaalet om, hvad man skal forstaa ved Begrebet Undersaatter. Det siges i Overskriften til Loven, at det er en Lov, hvorved det forbydes danske Undersaatter at understøtte krigsførende Magter. Der siges dernæst i § 1, at i Tilfælde af, at Krig udbryder, „i hvilken den danske Stat er neutral, forbydes det Undersaatterne...“, og det første, der forbydes Undersaatterne, er da i nogen som helst Egenskab at tage Tjeneste i de krigsførende Magters Hære og Flaader. Dette Begreb Undersaatter er jo vistnok et meget vanskelig definerligt Begreb. Man har jo en hel Del synonyme Betegnelser i Stats- og Folkeretten som „Undersaatter“, „Statsborgere“, og i vor Ret spiller ogsaa Begrebet Indfødsret ind; i det enkelte Tilfælde at skulle kunne bestemme, hvad der egentlig forstaaes ved et saadant Ord som Undersaatter, er særdeles vanskeligt. Hvis man vilde holde sig med Hensyn til Begrebet Undersaatter til dem, der ere bosatte i Danmark, inden det danske Riges Grænser, saa er jo Sagen forholdsvis simpel, men jeg er i Tvivl, om det skal forstaaes saaledes her. Den, der tager Tjeneste i fremmede krigsførende Magters Hære og Flaader, er i Reglen ikke bosat i Danmark, han er uden for Danmark, og i hvert Tilfælde er der jo en Mængde Danske, som man vel ogsaa kan kalde danske Undersaatter, som paa kortere eller længere Tid opholde sig i Udlandet, uden at de kunne siges at have mistet Egenskaben af danske Undersaatter. Det gælder vel navnlig saadanne Danske, der ere bosiddende i de saakaldte halvbarbariske eller halvciviliserede Lande; de høre under Konsularjurisdiktionen oven i Købet, og ere derved paa en ganske særegen Maade betegnede som værende dan-